

**XIV World Congress of
Inclusion International**

**November 7 - 10, 2006
Acapulco, Mexico**

Conference / Conferencia

**REGISTRO
REGISTRATION**

**Inclusion
international**

Reisebrev fra

«XIV Congreso Mundial de Inclusión Internacional», Acapulco i Mexico, november 2006

Av Anne Britt og Ole Hans Jølle

Litt om vertslandet og vertsbyen

Inclusion International (www.inclusion-international.org/) avholdt i samarbeid med den meksikanske organisasjonen CONFE (www.confe.org.mx/) sin fjortende verdenskongress i Acapulco i Mexico fra 7. til 10. november i år. Det deltok rundt 1500 utsendinger fra 57 land. En stor del av deltakerne var familiemedlemmer og deres utviklingshemmede barn/voksne. Alle de nordiske landene var representert, deriblant cirka tjue fra Norge. Fra styret i SOR deltok Tormod Mjaaseth (generalsekretær) og Anne Britt Jølle (styrerepresentant).

Inclusion International er en verdensomspennende, familiebasert organisasjon som ivaretar rettighetene til mennesker med utviklingshemming og deres familier.

Acapulco er en millionby som ligger ved Stillehavskysten sør i Mexico. Den er blant annet kjent for sine mange, flotte hoteller og har i mange år vært et yndet feriemål for rike amerikanere. Både dag- og nattemperaturer var

høy (30–35 °C) og luftfuktigheten det samme. Derfor var det en befrielse å komme inn i foredragshaller, butikker og lignende der det var aircondition.

Mexico ligger sju timer etter oss i tidsforskjell, men flere tiår etter i utvikling. Det er stor forskjell på fattig og rik. Det sies at i dette store landet (ca fem ganger Norges flatemål) med over 100 millioner innbyggere, er minst ti like rike personer som Bill Gates. Samtidig lever svært mange på fattigdomsgrensen eller under. Ofte må de klare seg med mindre enn en dollar om dagen.

Den store andelen av fattigdom fører til at folk fra landdistriktene flytter inn til byene i håp om å få arbeid. Resultatet er derimot at de blir enda fattigere. Jobb får de som oftest ikke, og heller ikke noe sted å bo. Visstnok er rundt 60 % av befolkningen i større eller mindre grad analfabeter.

Vi så ikke mye til fattigdommen. Verdenskongressen ble holdt på det fasjonable Fairmount Acapulco Hotell i utkanten av byen. Foran

Nordisk forsøring: Marianne Smedegaard (Danmark), Anne Britt Jølle og Tormod Mjaaseth (Norge) og Lisbeth Hemgård (Finland). Foto: Ole H. Jølle (OHJ)

hotellet var det en flere kilometer lang sandstrand med brusende, varme stillehavsølger som skyllet mot land. Bak var det en golfbane. Og alle veier som førte inn mot hotellet var godt beskyttet av væpnet politi. Bak dette beskyttende «beltet» kunne vi observere de fattige. Deres «hus» besto oftest bare av noen planker og rustne blikkplater.

Ingen vet nøyaktig hvor mange innbyggere det er i Mexico. Og ingen vet hvor mange som bor i hovedstaden Mexico by. Det ble fortalt oss at denne verdens største by rommer så mange som mellom 20 og 25 millioner mennesker, altså sånn cirka like mange innbyggere som det er i de fem nordiske landene til sammen! Ingen har heller oversikt over hvor mange utviklingshemmede som fins i Mexico. Men det er hevet over enhver tvil, at det er et

skrikende behov for hjelp i denne sammenhengen.

Institusjonsbesøk

Vi var så heldige, at danske Marianne Smedegaard fra «Nordiska Samarbetsorganet for Handicapfrågor» (NSH) hadde ordnet med institusjonsbesøk dagen før selve kongressen startet. Om morgenen mandag 6. november ble rundt 15 av de nordiske deltakerne hentet på hotellet av lokale representanter for hjelpeapparatet.

Vi ble svært godt mottatt. Fru Tomasa Ramirez Luévanos og hennes sønn Luis Enrique Romero Ramirez, hadde ordnet med privattransport. I tre privatbiler ble vi kjørt rundt til ulike institusjoner i Acapulco. De fem stedene vi besøkte var:

1. *Center of Multiple Care «Leona Vicario» – elementary school.* Dette er et sted for utviklingshemmede elever i barneskolealder. Elevene ble undervist i aldersfordelte grupper på 7–10 med 1–2 voksne til stede.

2. *Center of Multipel Care “Dr. José de Jesus Gonzalez” – Workshop.* Senteret var lokalisert i nabobygningen til (1). Her fikk eldre utviklingshemmede barn og ungdommer en yrkesfaglig opplæring innen blant annet renhold, kjøkkentjeneste og elektrisitetlære. I likhet med Norge er det også i Mexico vanskelig å finne egnede arbeidsplasser etter endt opplæring ved senteret.

3. *Center of Multiple Care “José Francisco Ruiz Massieu” – early intervention.* Senteret var dessverre tomt for elever denne dagen. I stedet fikk vi hilst på lærere som var på etterutdanning i bruk av datamaskiner og programvare.

4. *Center of Multiple Care “Maria Luisa Muñoz de Molina” – early intervention.* Dette var et senter for førskolebarn med sammensatte funksjonshemninger. Barna kom på fire timers dagsbesøk sammen med sine foreldre (mødre). Mødrene fikk opplæring i treningsprogrammer de selv kunne gjennomføre sammen med barna på egenhånd.

5. *School for blind and visually impaired.* Elever i ulik alder fikk opplæring i blindeskrift og bruk av ulike hjelpemidler tilpasset de blinde/svaksynte. Her var det internat for elever som kom langveis fra.

På forespørsel ble det fra personalets side opplyst at de ikke kjente til noe tilbud til multifunksjonshemmete i Acapulco. De regnet det som sannsynlig at de barna/ungdommene befinner seg hjemme uten noe opplæringstilbud.

Klar til institusjonsbesøk.

Foto: Luis Enrique Romero Ramirez (LERR)

Fra et av klasserommene.

Foto: LERR

Yrkesopplæring i matlaging.

Foto: LERR

Mor og barn hviler etter opplæring.

Foto: LERR

Førskolegruppe i aktivitet.

Foto: LERR

I løpet av denne dagen fikk vi se noe av baksiden av Acapulcos glitrende fasade. Med unntak av (5) lå alle sentrene i områder som var preget av fattigdom. Det var forbausende mye søppel som lå slengt både i disse områdene og ellers. Også veistandarden vitnet om stor offentlig fattigdom.

Bli kjent og opprett nettverk

Dagen etter at kongressen var over, reiste femten av oss fra de nordiske landene på dagstur til Taxco. Det var sju fra styret i NFU (Norsk Forbund for Utviklingshemmede), to fra SOR samt noen fra både Danmark, Finland og Sverige. Slike turer er av verdi for å opprette bekjentskap og danne nettverk mellom personer som jobber for samme sak. Dessuten var det en utmerket anledning til å bli bedre kjent med Mexico før hjemreisen.

Taxco er en gammel by som ligger 20–25 mil nord for Acapulco i retning Mexico by. Den er kjent for sine mange sølvsmeder. Mexico er faktisk verdens største sølvprodusent. I områdene rundt Taxco ligger noen av de største sølvgruvene i landet.

Reisen dit tok nær fire timer med bil. Fra Acapulcos havnivå bar det av sted over første fjellpassasje på rundt 1500 meters høyde. Derifra ned til krysning av en av Mexicos største elver,

Rio Balsas, på 150 meters høyde over havet Så opp igjen til Taxco som ligger på cirka 2000 meters høyde.

Landskapsvariasjonen gjorde at vi fikk oppleve både reinskogbelter i de sydvestvendte fjellskråningene, rike på storblomstrete trær og urter, og innenfor der semiørken med karakteristiske 10–15 meter høye og vel så brede kaktuser.

Marianne Smedegaard (NSH) tok også initiativet til en uformell samling i kongresshotellet. De cirka femti deltakerne fra de nordiske landene som møtte opp, fikk anledning til å utveksle erfaringer og knytte bekjentskap. Slike samlinger er uten tvil av stor betydning, blant annet for å diskutere og komme fram til felles forståelse av begreper, utveksle kunnskap og formidle erfaring fra ulike prosjekter. Tverrfaglige nettverk kan oppstå, vedlikeholdes og føre til inspirasjon og økt læring.

Historisk bakgrunn

FNs generalforsamling vedtok i 1971 «*The Declaration on the Rights of Mentally Retarded Persons*». Den bygget på Jerusalemserklæringen fra 24.okt. 1968: «Erklæring om alminnelig og særlige rettigheter for psykisk utviklingshemmede». FN-erklæringen ble godkjent av Stortinget i januar 1973

I 1975 vedtok FN «*The Declaration on the Rights of Disabled Persons*». Den setter standarden for lik behandling og like muligheter for de utviklingshemmede som for andre.

1981 ble erklært som «Internasjonalt år for Utviklingshemmede», og tiåret 1983–1992 ble erklært som «FNs tiår for Utviklingshemmede». I 1992 ble 3. desember erklært som «Internasjonal dag for Utviklingshemmede».

Mye skjedde i FN's regi i de følgende årene. Etter initiativ fra den meksikanske presidenten Vincente Fox ble det i 2002 nedsatt en Ad-Hoc-

I midten sees vår entusiastiske guide som forteller om Taxcos gamle, æverdige kirke.

Foto: OHJ

komité som skulle utforme en omfattende og integrerende internasjonal overenskomst. Den skulle fremme og beskytte rettighetene og verdigheten til personer med utviklingshemning. I komiteen satt det også utviklingshemmede. Deres slagord var «Nothing about us without us».

I 2006 avsluttet FNs ad-hoc-komité arbeidet ved å legge fram “The Convention on the Rights of Persons with Disabilities”. Det passer derfor bra at kongressen ble holdt i Mexico, siden det var den meksikanske presidenten som i sin tid var initiativtaker til komiteen. Konvensjonen skal nå oversettes og sendes ut på høring til medlemslandene. Målet er at den skal bli et retningsgivende og bindende instrument på lik linje med

andre FN-konvensjoner, og at den skal ratifiseres innen høsten 2007.

Kongressprogrammet

Hovedtemaet for kongressen var: Inkludering av de utviklingshemmede på alle områder i samfunnet og at de skal få de samme rettighetene og mulighetene som andre mennesker.

Hovedoverskriftene var:

- Bygge en inkluderende framtid
- Arbeide mot en global handlingsplan
- Streve mot økt selvbestemmelse
- Nedbygging av institusjoner
- Kongressens syn på arbeidet videre

Johans Tveit Sandvin og Annika Nilsson foredrar om «Achieving Inclusion». I forkant sees døvetolken.

Foto: OHJ

Velkomsteremonien med overskriften «Bygge en inkluderende framtid – en verdensomspennende utfordring» ble ledet av presidenten i Inclusion International, Diana Richler. Om kvelden holdt hun cocktailparty for alle deltakerne.

Dagen etter åpnet presidentfruen fra Panama selve kongressen. Hun og hennes mann, som selv har et utviklingshemmet barn, var ærespresidenter for kongressen.

Hver dag startet med plenumsinnlegg. Etter lunsj var det workshops

Under kongressen ble det i mange sammenhenger tatt opp ulike, negative situasjoner i tilknytning til utviklingshemmede. Blant annet ble det fokusert på undersøkelser som Inclusion International de siste tre årene har avdekket.

Rapportene herfra gir et bilde av ekskludering og marginale levevilkår. Her kan nevnes:

- Det fins over 130 millioner utviklingshemmede i verden, og omtrent 26 millioner av dem lever for mindre enn en dollar om dagen og boforholdene deres er dårlige
- Mindre enn 5 % av dem går på skole
- Det er stor grad av kjønnsdiskriminering av jenter/kvinner og deres mødre
- De utsettes for sex-misbruk og vold
- De er overrepresentert i HIV/AIDS-statistikkene
- Ofte er de utelatt i nasjonal og internasjonal fattigdomspolitik

Inntrykk fra kongresshallen.

Foto: OHJ

Rapportene henvender seg til samfunn, regjeringer og internasjonale institusjoner og ber om at «byggeklossene settes på plass» slik at det kan bli et godt liv for alle. Spesielt kan nevnes

- Selvbestemmelse og vanlige borgerrettigheter
- Rett til å leve i, tilhøre og ta del i samfunnet
- Adgang til inkluderende undervisning, helse- og sosiale tjenester
- Mulighet til arbeid og en lønn som de kan leve av
- Støtte til familiene

Et viktig budskap fra kongressen var at alle med eller uten utviklingshemning skal bli gjort kjent med FN-konvensjonene som behandler dette temaet, og gjøre dem til sine egne.

Oppsummering

Det ble konkludert med at det er en lang vei fram mot målet som er inkludering av alle i samfunnet. Familiene og samfunnet må samarbeide for å få til endringer. Det er behov for økt opplysning, informasjon og holdningsendring i alle samfunnslag. I fattige land er fattigdomsbekjempelse svært viktig. I slike land, som for eksempel Mexico, holdes mange utviklingshemmede ofte skjult for omgivelsene, fordi det blir sett på som en skam eller straff for familien å få et utviklingshemmet barn.

Det er også et tankekors, at mens man i vestlige land er i ferd med å bygge ned institusjonene, er man i gang med å bygge dem opp i fattige land som Mexico.

Meksikansk aften.

Foto: OHJ

Det kom fram i diskusjoner i løpet av kongressen, at *institusjonsbegrepet ikke er entydig*. Derfor er det viktig at det på verdensbasis jobbes med å komme fram til en felles forståelse av begrepet, slik at man har en felles plattform å arbeide ut i fra.

En annen idé fra kongressen er verd å nevne spesielt: Hva om veldedige organisasjoner som for eksempel Rotary, i stedet for å samle inn penger går inn for å opprette arbeidsplasser for

utviklingshemmede i sine bedrifter, og på den måten bidra til økt integrering. Det er en god idé som det bør jobbes videre med også i vårt land.

Vertskapet og vertsnasjonen hadde laget fine rammer rundt kongressen. Hotellet var et kunstverk i seg selv, med god mat og fine fasiliteter. Både cocktailpartyet til presidenten i Inclusion International og den meksikanske aftenen den siste kvelden var med på å sette en «prikk over i-en» for en vellykket kongress.

